

**מגמות-העל והכוחות
שיצבו את
הסבירה החברתית
בעידן של אחר
משבר הקורונה**

יוני 2020

SHALDOR
From Insight to Impact

תקציר מנהלים

■ אירוע חסר תקדים

משבר הקורונה גירר "גלי הלם" בהיקף שאין דומה להם, אשר השפעתם העציב לצמויות את פני החברה

■ האצת כוחות קיימים

חלק הארי של השינויים הצפויים יבוא לידי ביטוי בהאצת תהליכי גלובליים ארוכי טווח, אשר היו בעיצומם עוד טרם המשבר

■ שיש מגמות-על גלובליות

יש ששת מגמות-על מהוות את הכוחות המרכזיים העומדים בסיס השינויים הצפויים להתרחש בשנים הקרובות; הן מייצנות שינוי בשלושה ממדים עיקריים: גיאופוליטיקה, טכנולוגיה ותעסוקה, ורוח האדם

לאומנות וסולידריות מקומית

שחיקת הלחידות הגלובלית לטובות מבנים/קשרים לokaלים

גיאופוליטיקה

ממשלה 'גדולה'

עליה במערכות הממשלה דרך פיקוח, רגולציה והשקעה סופית

גיאופוליטיקה

דיגיטיזית שירותים

שימוש מוגבר בערכאים דיגיטליים/אוטומטים על חשבון אינטראקטיות אנושיות

טכנולוגיה

טלטלה בשוק העבודה

החדרת טכנולוגיה ומודלי העסקה גמישים על-מנת להקטין את תלות הארגונים בכוח אדם

ו setUsername

פניות אישית

שאייפה ליציבות ובוחן אל מול עתיד לא ידוע ומאיים

רוח האדם

ביתי הוא מבצרי

נתה גדל והולך של פעילויות עבודה ופנאי המבוצעות מהבית, ללא מגע עם העולם החיצון

■ השפעות חברתיות קונקרטיות

לשש מגמות-העל השפעה מוחשית על החברה הישראלית. הן צפויות לעורר שורה של שינויים חברתייםם הן בתחום הפעולות והן במקרים המימון:

השפעות צפויות על 'תחומי הפעולות'

- **בריאות:** השקעה ממשלתית בבניית חברות ציוד וכיסים קרייטיים
- **חינוך:** פערים סוציאקונומיים מבוססי-דיגיטציה; השתרכות האקדמיה מאחור בהקנית יכולות קשות'
- **תעסוקת אוכלוסיות מוחלשות:** התרופות מחסומים פזיזים לאינטגרציה
- **זכויות אדם:** עליה בשיעור האפליה והאלימות במשפחה
- **רווחת קבוצות בעלות צרכים מיוחדים:** סיכונים מנטליים המקשורים לבודדות ובודוד
- **שירותי קהילה:** דרישת גוברת לתוכניות נוער וקהילה
- **aicות סביבה וסוגיות בינלאומיות:** דחיקתם הצדקה של נושאים אלו 'לטובת' סוגיות מקומיות דחופות
- **אמנות ותרבות:** אתגרים משמעותיים לשימור הרלוונטיות בעולם דיגיטלי ומשתנה

השפעות צפויות על 'מקורות המימון'

- **הכנסה ממשלתית:** חיסכון במענקים למנזר השלישי, לאור עליה בהשקעות והצטברות חוב
- **תרומות מחו"ל:** אי וודאות לגבי מידת ההשפעה על הייקף וייעדי התרומות הפילנתרופיות. פיחות אפשרי לאור התמודדות הצפואה עם המיתון כלכלי
- **תרומות ממשקי-בית ישראליים:** צמצום הוצאות לאור העלייה בחוסר וDAO/בתוחן לגבי העתיד

■ משמעות רב-מדנית לשחקנים חברתיים

על אף הממשלה החדשה הקומה לאחרונה בישראל, עם הקמתה אין ספק כי יתרוגנו חלק מהאי-וודאות איתם התמודדו עד כה שחקנים חברתיים, לשינויים החברתיים הצפויים יהיו השלכות קונקרטיות ומהותיות על תפקיד הפילנתרופיה, מוקדי הפעולות החברתית, אופן השימוש בשיתופי פעולה, וכו'.

בעמודים הבאים יובא תיאור מפורט של כל אחת מ מגמות-העל, ההשפעות החברתיות והמשמעות עבור שחקנים חברתיים, כמו כן יובא גם רקע נרחב ותיאור המתודולוגיה בה נעשה שימוש.

דרכ

מנפת הקורונה הביאה עימה גלים של השלכות כלכליות וחברתיות הרות אסן: "האתגר הנגדול ביותר אותו ידע העולם מאז מלחמת העולם השנייה", "השבוע הנרווע ביותר מאז ומעולם בכל הנוגע לתביעות לדמי אבטלה", "ההידרדרות הקיצונית ביותר בפועלות קמעונאית שדווחה אי פעם".

המשבר הבריאותי והמגבלות שהוטלו **שפיעו עמוקות על כל חלק בחברה**, והציבו אתגרים משמעותיים בפני מערכות וארגוני, החל מעומס יתר על יחידות טיפול נמרץ בבתי חולים ועד לביזוד פיזי של עסקים ואנשים פרטיים.

התרשימים הבאים ממחישים את קצב ועומק ההפרעות שהתרחשו בישראל:

מקור: רשות המסים (תחזית לשודו)

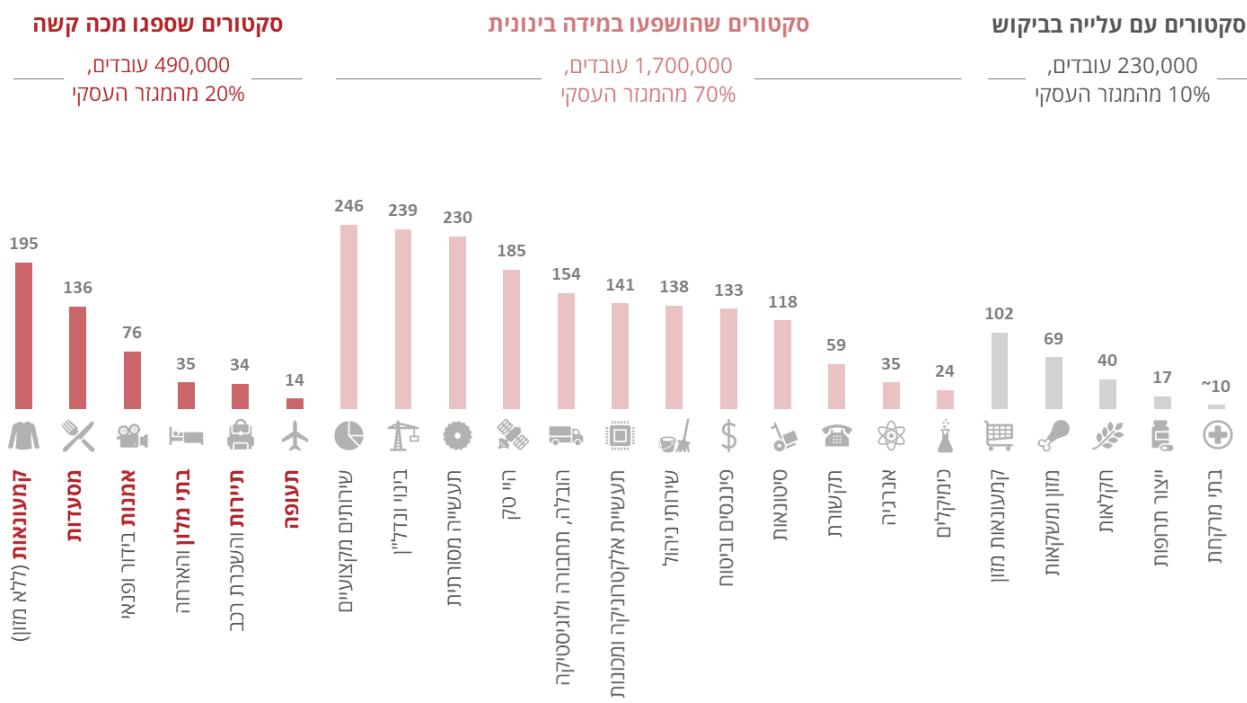
מקור: משרד האוצר

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (תחזית לשודו)

מערכות השינויים הנוכחיים משפיעה על המגזרים השונים במרקם שונים, כאשר אלו הקיימים במידה רבה באינטראקטיות פיזיות, כמו **קמעונאות, מסעדות ובתי מלון**, חווים את הפגימות הקשות ביותר. המגזרים הללו מאופיינים בשיעור גבוה של עובדים בלתי מיומנים – רבים מהם מרקע סוציאו-כלכלי נמוך וככללים בני מיעוטים וקובוצות מוחלשות אחרות.

ששת הנקודות שהושפכו באופן הקשה ביותר – אלו המציגים ב"לב הסערה" – מעסיקים C-K500 עובדים, כ-20 מכל המגזר העסקי, כמוואר בתרשימים הבאים:

מספר מועסקים ישראליים במהלך העשור לפי תחום (באלפים), סוף 2019

מקור: הלשכה הישראלית המרכזית לסטטיסטיקה; נתוחן שלדור

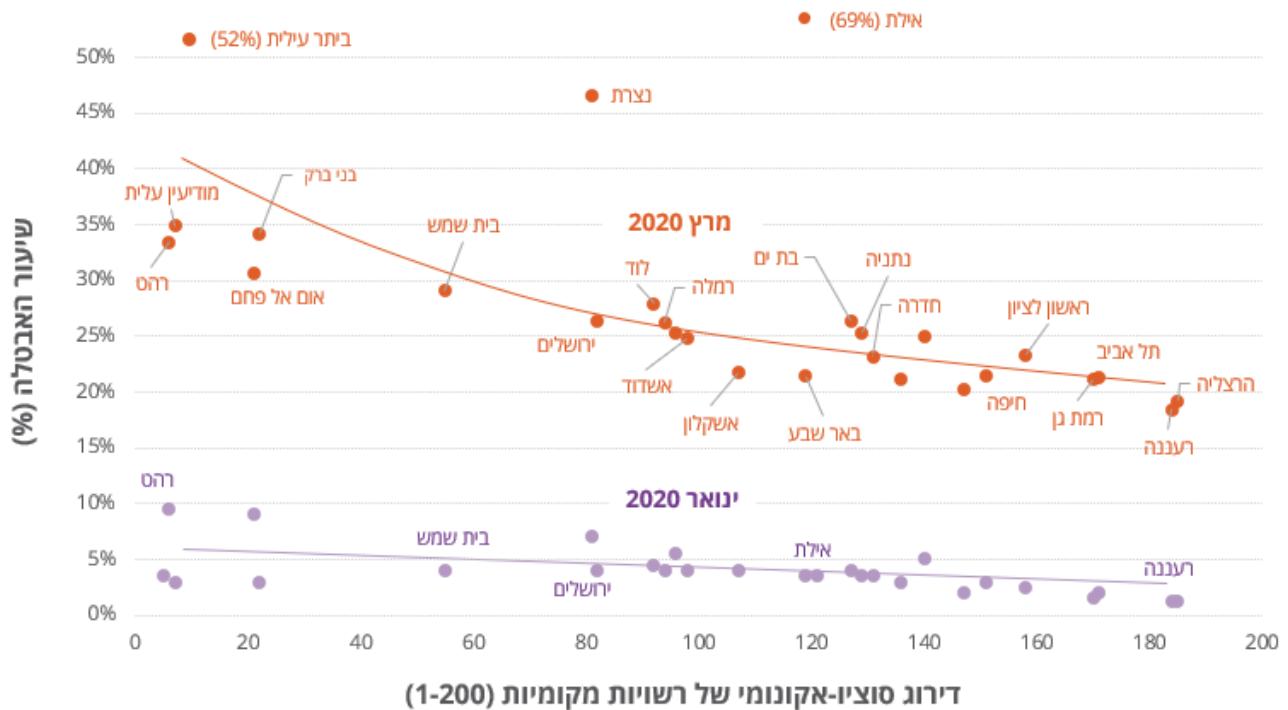
נראה כי משבר הקורונה, בדומה למשברים רבים לפני כן, פוגע קשה יותר באלו המשתייכים לsegments הפגיעים והמוחלשים בחברה, ובכך תורם להגדלת הפעורים בין המרכז החברתי והפריפריה החברתית.

(בין גוש דן וישובי הפריפריה, בין ישובים יהודים לערבים, וכו'); נתן להבחן בערים הגדולים הללו **בשינויים שנמדיו בשיעורי האבטלה לפני ואחריו המשבר** ברמה המוניציפלית

- פער זה הוסיף לנגדו לאחר המשבר – עד לשיא של 35-50% באזרחים מיוצאי יוכלו
 - עשירות לבין ישובים ערביים/חרדים היה גלוי לעין (10-12% לעומת 7-8%)
 - למורות שטרם המשבר שיעור האבטלה כמעט והגיעה לשפל של כל הזמנים, הפער בין ערים חילוניות

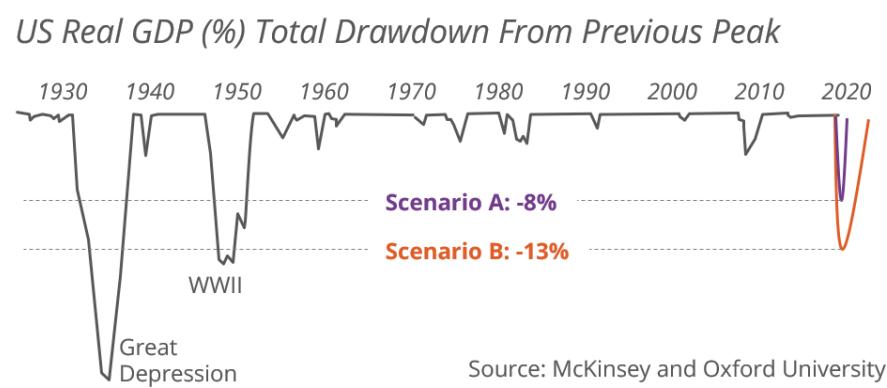
בתרשימים הבאים מוצגים השינויים בשיעורי האבטלה בין חודש ינואר למרץ השנה, עבור רשותות מקומיות לגביון קיימים נתונים זמינים:

שיעור האבטלה לפי רשות מקומית לפני ואחרי התפרצות וירוס הקורונה

מקור: ביסוח לאומי, הלשכה הישראלית המרכזית לסטטיסטיקה; נתוני שולדור

שלושה חודשים לתוכם המשבר, למשך שנה ראה כי המגפה הינה תחת שליטה (לפחות בישראל), **אי הוודאות עודנה רבה**, ומונעת על ידי האיום המרחף של עליה נוספת בשיעור התחלואה וקריסתם האפשרית של עסקים פגיעים/ממנונים **לאור חמיתו הכלכלית האזני**.

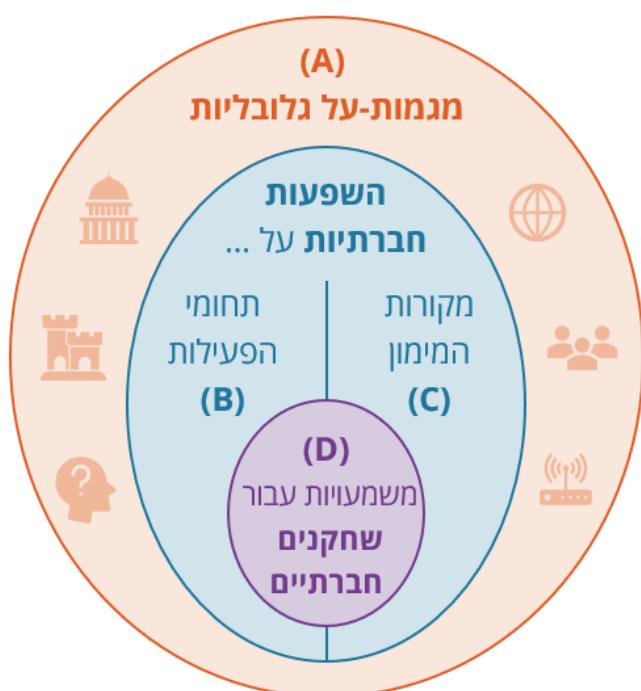
על אף אי הودאות הללו, מרבית התוצאות צפויות מייטון عمוק (כמתואר משמאל) ולוח זמנים של 6 – 18 חודשים לפני חזרה מלאה לשגרה.

הגישה המנחה

המידה בה השינויים הדיסטרקטיביים המתחוללים כוּם יהדתו לתרבות, והאופן בו הם יעצבו את פני החברה – אינו ברור. אך על ידי ניתוח **הכוחות הפעילים כוּם**, נוכל לאפין בצורה טובה את **מנמות-העל** שיעצבו את 'היום שאחרי'. במנוחה **מנמות-על** כוננתנו ל:

- ... כוחות דינמיים, גלובליים ואנרגטיביים **משמעותיים** באופן מהותי על החברה
 - ... אשר נטוועים **בתהליכי ארכי טווח** הקודמים למשבר הקורונה,
- אך אשר צפויים לחווות האצה משמעותית כתוצאה מהאירועים שהתחוללו במהלך ולאחר המשבר
- ... בעלי **שלכות קונקרטיות** על תחומי חברותים שונים – חינוך, תעסוקה, ועוד

מנמות-העל ישפיעו באופן מהותי על הסביבה החברתית בישראל. המגמות יביאו להשפעות הן **'תחומי הפעולות'** (העסקת מיעוטים, השכלה נבואה, איכות סביבה, ועוד) והן **'מקורות המימון'** (הכנסה ממשלתית, תרומות מאירה"ב, תרומות מהציבור הישראלי, ועוד), כאשר כל תחום-פעילות/מקור-מימון חוות דינמיקה ייחודית הנגזרת ממוקבץ שונה של מגמות. בהתאם על השפעות אלו, ניתן להთווות **משמעותות שונות עבור שחknim** **חברתיים**.

ארבעת 'הרכיבים' הללו, המתוארים משמאל ('מנמות-על', 'תחומי הפעולות', 'מקורות המימון' ו-'משמעותות עבור שחknim חברתיים') מספקים **מסגרת-חשיבות** לניתוח ותיאור 'היום שאחרי' הקורונה, ויהוו את עמוד השדרה של הדוח הנוכחי.

מנמות-העל, השפעותיה והמשמעות הנגזרות מהן, כפי שתתוארנה בפירוט בעמודים הבאים, מבוססות על ניתוח **שינויים קצרי טווח** (בעלי' **משמעותות מוחשיות** כבר היום), **תהליכי ארכי טווח** (בעלי' **משמעותי הסביבה החברתית** (ישראל ובעולם). **ומאפשרי** **הנסיבות** **הכלכליות** (ישראל ובעולם). באופן כללי, מטרת הדוח הינה לשמש בסיס לדיוון אודiot "המציאות החברתית המתהווה".

A. מנגמות-על גלובליות

לאומיות וסולידריות מקומית

מאז שנות ה-70 של המאה הקודמת, כוחות הגלובלייזציה עיצבו את הכללה הגלובלית תוך שימוש המרחקים התרבותיים בין אומות (מדמוקרטיה, דרך כדורגל, ועוד לאיקאה). עם זאת, בשנים האחרונות התוחזקו כוחות נגדיים – היוצאים כנגד מוסדות בינלאומיים, אומות חיצוניים ואי-עצמאות כלכלית (ברקזיט, החומה של טראמפ, מלחמת הסחר בין ארה"ב לסין, מפלגות לאומניות באירופה ...).

המשבר הנוכחי מחזק את הכוחות הללו ומאייש את תהליכי ההתקנסות פנימה של מדינות. **המצביע במניפה הינו, מבחינות רבות, "משחק סכום אפס"** במהלכו פתיחות ושיטוף פעולה נתפסים כמשמעותם, במהלך המשבר, מדיניות רבות **תיעדו את האינטרסים הלאומיים שלהן על-פני אינטרסים משותפים** – סגר גבולות, מנעו יצוא ציוד רפואי, מנעו מתמיכת פיננסית מעבר לגבול (האיחוד האירופי), והחרימו מוסדות בינלאומיים (ארה"ב שהטהה מימון לארגון הבירות העולמי), ועוד.

בrama האישית, **משברים ואומות חיצוניים נוטים להניבר את תחושת הסולידריות ולהעמיק את האמפתיה כלפי מעגלי הזהות** (קבוצות פנים), תוך שהם מעצימים סטיגמאות ועמדות שליליות כלפי קבוצות שונות אתנית או פוליטית (קבוצות חזק).

הchodשים האחרונים הדגימו בבירור את הצורך העמוק של אנשים בסולידריות ("תרבות המרפא", "קהילות הזום", ...) וכן הצבעו על **עליה באירועים נגד קבוצות מיעוט** (בהודו, מוסלמים הושמו והותקפו בגין הפצת הנגיף; בישראל, נאתה ההסתה כנגד חרדים בראשת).

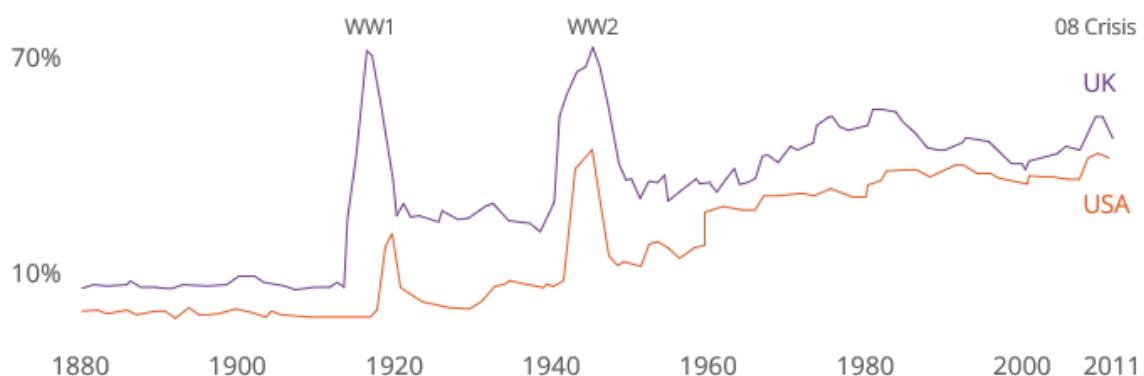
ממשלה 'גדולה' (Big Government)

בשנים האחרונות מתנהל ויכוח אידיאולוגי פופולרי אודוט תפkid הממשלה (ממשלה 'הה' הנזהרת מהשפעה על שווים והגבלה חירויות, לעומת ממשלה 'גדולה' המנצלת את מלאו כובד השפעתה לקידום מדיניות).

במהלך התפרצות הקורונה, **מדיניות המאופייניות במשפט חזק וריכוזו הכלכלי להניב בצורה יעליה יותר** תוך אכיפת מגבלות תנועה, הנהעה ושליטה על משאיים חיוניים וניסיונות הדבקות (מדיניות ריכוזיות באסיה כמו סין וסינגפור שהתמודדו עם הנגיף נחשבת למודולחת הן דוגמאות בולטות).

ההיסטוריה מלמדת שבמהלך ולאחר מלחמות עולמיים, רמת מעורבות הממשלה **גדלה** – בתחילת מטרה לrenc את המכה המיידית למשק, ובהמשך במטרה להניע צמיחה. לאחר מלחמים, השירותים הממשלתיים ומנגנוןיו החירום מופחתים רק באופן חלק, ובכך תורמים להתרחבות הממשלה בטוווח הארוך, כמתואר להלן:

*Government Spending as % of GDP**

*Total government spending, including interest gov. expenditures, as share of national GDP

Source: IMF

השנים הבאות **צפויות** להביא איתן התערבות ממשלתית **גדולה יותר** בשלושה ממדים עיקריים:

- **השකעה בשירותים חיוניים** (כגון חינוך ורווחה) – חידוש תשתיות קרייטיות וshedring מנגנוןים קיימים להבטחת עמידות המערכת בעותות משבר
- **רגולציה עסקים וארגוני** – הפקחת סיכון ושמירה על האינטראס הציבורי באמצעות כלים רגולטוריים (עדיז'ן ייצור מקומי של מוצרים חיוניים, חסימת רכישות/השפעות זרות)
- **nitvor ומעקב אחר אזרחים** – הבטחת בטיחון הציבור, גם במחיר פגיעה בחירות הפרט (איךן מקום סולורי, זיהוי פנים מבוסס בינה מלאכותית, ביקורת גבולות מבוססת חומ נוף)

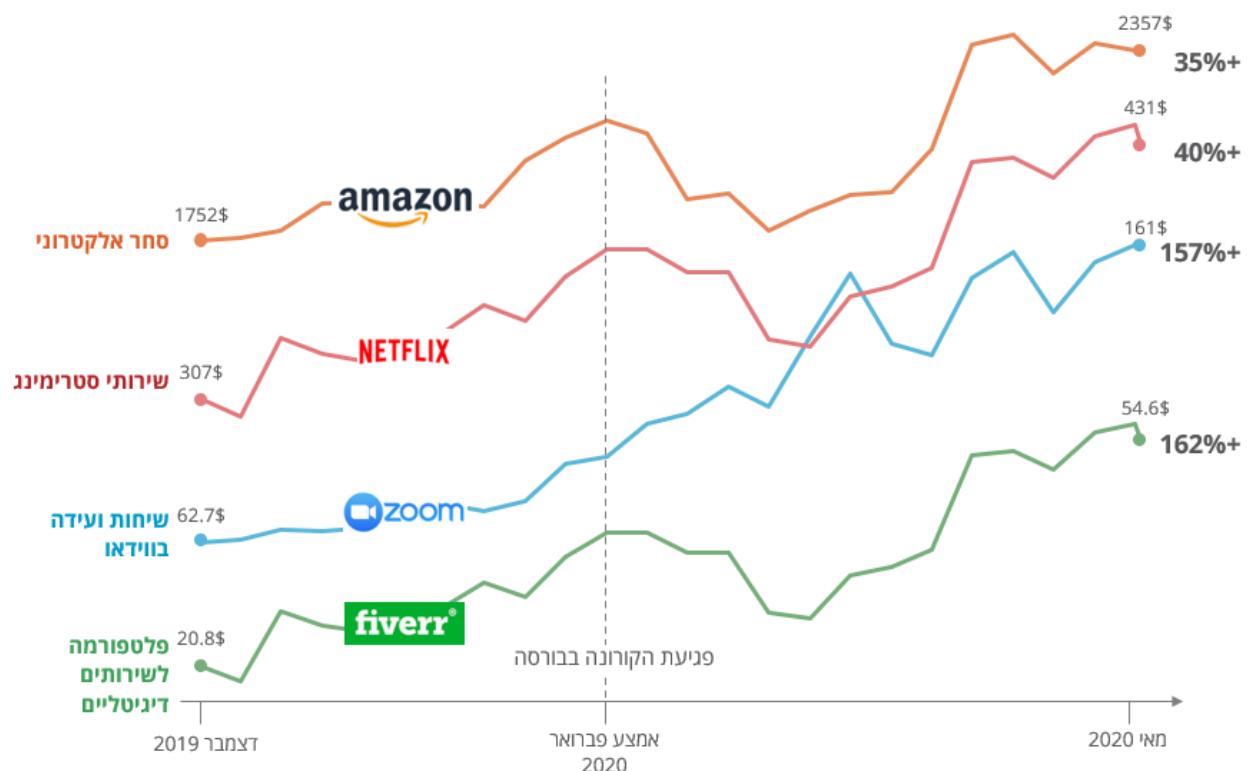
דיגיטציה שירותי

לאורך שנים מתרכש תהליך ארוך והדרגתי של מעבר מהמרחב הפיזי למרחב הווירטואלי. שיעור חדרת הטכנולוגיה משתנה בין תעשיות – השפעה משמעותית ו"יום יומי" בתחוםים דוגמת בידור ובנקאות (נטפליקס, בית,...), אך מוגבלת בתחוםים כגון קמעונאות-מזון ורפואה (לפni המשבר, רק 3% מהמזון נרכש באופן מקוון, כמעט אף אחד לא קיים פגישה ורטואלית עם רופא).

החשש מפני הידבקות, ההכרה ברחוק חברתי והחובה לעבודה מהבית הביאו **לנקודת מפנה באימוץ טכנולוגיות דיגיטליות**. במהלך המשבר, אפיו אנשים שעדיין הטכנולוגיה הייתה להם ולאה, החלו להשתמש בשירותים דיגיטליים באופן נרחב – לדוגמה, השתתפות בפגישות וידאו משפחתיות/מקצועיות, או רכישת מוצרים חינוניים באינטרנט. גם ארנונים עברו תהליך של דיגיטציה – אימוץ מודולי עבודה מרוחק, מכירות מקוונות, ועוד.

למרות שאנשים צפויים להפחית במידה מסוימת השימוש שלהם באמצעות דיגיטליים לאחר הסרת ההגבלה על שגרת החיים, **תהליכי הדיגיטציה הואז באופן תמידי**. עלייתן של מנויות "דיגיטליות" ממחישה את ההאצה הצפוייה:

שינויו במחיר המניה של חברות "DIGITALITES"

👤 טוללה בשוק העבודה

הسنור שהוטל לצורך המלחמה בנגיף הביא לנגל פיטורים אדירים ודחף את שיעור האבטלה למעלה 25% -
הצפי הוא שיעבורו **שנים עד ששיעור האבטלה ייחזר** לרמה שלפני המשבר.

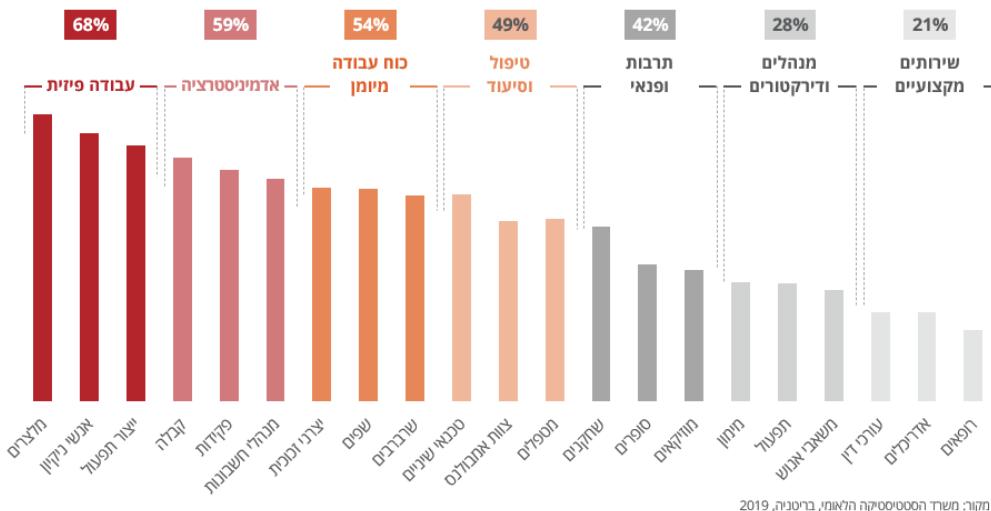
מעבר לכך, המשבר חשף נזקודות תורפה מהותיות במודלי העסקה הנוכחיים. מאמציהן של חברות **לשפר את החוסן העסקי** (Business Resilience) יביאו להאצה של שתי מגמות קיימות:

- **מודלי התקשרות גמישים** – כבר היום השוק מוצף במנון עסקים המבוססים על כוח עבודה המאופיין ברמת מחויבות נמוכה כגון Uber, Fiver ו-Wolt ("The Gig Economy"). עם חטיבתו של המשבר את חשיבותה של אגיליות/גמישות עסקית בעידן של תנודות כלכליות, חברות תשאפנה **להמיר יותר ויותר פעילויות להוצאות משתנות** באמצעות המודלים הללו.
- **אוטומציה ורוביוטיקה** – כבר היום חברות משקיעות הרבה באוטומציה במטרה להפחית עלויות. המשבר הציף את **היתרון השני הנדול של האוטומציה – שרידות** (גלי ההזבקות במפעלי תעשייה בארה"ב גרוו צניחה של כ- 50% בкции בשער החזר שמיוצר במדינתה). רגולטורים וכן צרכנים מבינים את יתרונות האוטומציה בהקשר של בטיחות (בישול על ידי רובוטים, הפצה על ידי רחפנים, וכו').

סיכוי לאיוב מקום העבודה לטובת אוטומציה וטכנולוגיה חדשה – הסתברות לפוי שוק העבודה

**באופן כללי, שוק העבודה
שתנה באופן דרמטי –**

הרבה עבודות כפויים
עלמו (כמתואר להלן),
בעוד שתפקידים חדשים
יתווסףו, בעיקר ככלו-
המשלבים/ קשרים ל-
“טכנולוגיות חדשות”.

?

פגיעה אישית

ازורי מדיניות מפותחות התרגלו **לעשורם מצופים של שנשוג, בטחון ושלום**. בשונה ממრבית המשברים הנגדולים של השנים האחרונות (התפרצויות אבולה, בצרות קשות, מלחמות אזריות), מנפת הקורונה הינה משבר בעל משמעות גלובלית אמיתית – כזה שלא פסח אפילו על גזולי עשרי העולם.

לאחרונה חששות הנוגעים לצרכים אנושיים בסיסיים (בריאות, בטיחות) נause נפוצים, בעוד שצרכים משניים (אינטראקטיה חברתית, חופש תנועה,...) נדחקו לשוליים. סקרים שנערכו לאחרונה מצביעים בבירור על רמת החדרה והחשש בקרב הציבור, כמתואר להלן:

דירוג רמת החדרה האישית הממצעת בישראל (דירוג בין 5-0)

השינויים הללו **קשהים במיוחד בני דור ה-Y**, שסננון החיים שלהם לא מכין אותם לקשהים שהתעוררו בעקבות המשבר - הם רגילים לחיים של צריכה, ריגושים בקצב גבוה, ו שאיפות מקצועיות המותאמות לשוק העבודה גואה.

בדומה למתרחש לאחר אירועים טראומטיים/ឈודים, המזקקה הנוכחית תמשיך להזדהד בתודעה הציבורית שנים קידמה ותתרום **להתגברות תחושות של חוסר בטיחון והסנסנות** לגבי העתיד. כתוצאה לכך, **ניתן לצפות כי אנשי שאפו יותר ליציבות** (בעבודה, במערכות יחסים) ויהפכו יותר 'מחושבים פיננסית' (דוחית הוצאות על "מותרות" והקפדה על קיום חסכנות). בהתאם, הממשלה צפואה להתמקד **בהבטחת יציבות המשק והחברה** ובבנייה עתידית איתן – תוך השקעה גדולה יותר בבריאות, תשתיות, דיור, וכו'.

בשיאה של התפרצות (לאורך תקופה של 6 שבועות) אנשים הצטו להישאר בדירות ולשנות לחלוטין את אורה **חייהם** – החל מעבודה ועד לספורט ופעליות פנאי. היקף ועומק תהליכי ה"בית" שהתרחש הינו חסר תקדים, מאחר והישאות בדירות התקשרה לביטחון אישי והתנהלות מוסרית ואזרחית תקינה.

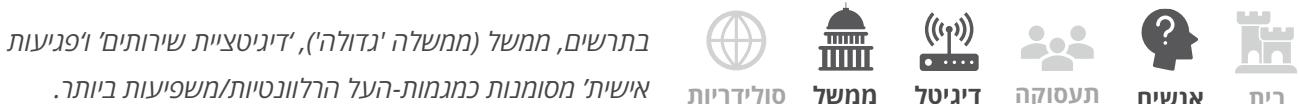
על אף העובדה שהטרינרים הראשונים לשינוי התנהגותי הקיצוני היו פחד וצוץ ממשלה, **התהוו הרגלים ארוכי טווח** – אנשים נחשפו ליתרונותיהם של שירותי>Digital החדשניים (הנוחות של WoT, שפוע התוכן של Netflix, הייעילות של Zoom, וכו') ורכשו מיומנות בהפעתם.

כתוצאה משיהיה רובה יותר בבית, אנשים צפויים להפוך **וותר אינדיבידואלייסטיים** ולפתח תלות גדולה יותר במעגל החברתי הקרוב שלהם (משפחה/חברים המתגוררים עימם).

עבור חלק, הדבר ישפייע באופן מהותי על חי החברה והבריאות הנפשית שלהם, כפי שנמצפה **בין – דוגמת-קיצון לתופעת האנשים החיים בבדוד, תוך פרישה מהחברה**. התופעה, המכונה ביפנית **Hikikomori**, נחשבת לאסון חברתי וכוללת עד כמיליון מבוגרים צעירים (כ-0.8% מהאוכלוסייה). בידוד מסוג זה מוביל פעמים רבות **לבידות קיצונית, חרדה וערירות נפשית**.

בפרק הבא תתוארנה בפירוט ההשפעות החברתיות של **מנמות-העל** שתוארו לעיל, על **'תחומי הפעילות' ו-'מקורות המימון'**.

לא לכל **מנמות-העל** ישנה השפעה מובהקת על כל אחד מהתחומים/המקורות השונים. בכספי לציין את אלו שהשפעתן כן מובהקת, האיקונים שלהם יושחרו (משמעותו לחת-הכותרת הרלוונטית), כמפורט להלן:

ב. השפעות חברותיות על 'תחומי הפעילות'

בריאות

מדיניות שירותי הבריאות בעידן הנוכחי מושפעת במידה רבה מהתפיסה של "היצע יוצר ביקוש". במשך שנים **הממשלה הנגילה את השקעה בבריאות**, תוך שמירה מכוונת על רמה מסוימת של תחת-היצע במגנון משאבים כגון מיטות אשפוז, ציוד דיאגנוגטי (מכשרי CT/MRI וקרים), אחיות מוסמכות, וכו', וזאת במטרה לצמצם את ההוצאה הציבורית על בריאות (בין 5%-12% מהתקציב בקרבת מדינות-OECD, ו- 7.5% בישראל).

גישה זו מסבירה מדוע ישראל נמצאת הרבה מתחת **ממוצע ה-OECD** במספר מזדים של זמינות משאבים (למרות שscr הכל מבחינת ביצועים הינה מעל הממוצע): מקום #31 במספר אחות פעילות, מקום #30 במספר MRI, מקום #29 במספרות CT, ומקום #21 במספרות אשפוז.

המשבר **חישף את הפניות** והסיכונים הפוטנציאליים שבניהול מערכת המנהלת "על הקצה" **והביא לעלייה במודעות הציבורית** לנושא שירותי הבריאות באופן כללי (מתמחים מוחים כנגד תנאי עבודהם, קומפיניים ציבוריים לתמיכה בצוותים הרפואיים, ...).

המשבר **גם חישף את יתרונות הרפואה מרוחק (Telemedicine)** כערוץ טיפול בטוח ונוח (התנסות נרחבת דה-פקטו באבחון מרחוק, עניין תקשורת רב סביר חברות הזנק העוסקות בתחום, ...).

לאור המצב, הממשלה צפוייה להרחב את השקעותה ב:

- **תשתיות וציוד רפואי** – מכונות הנשמה, כלים דיאגנוגטיים, מיטות טיפול נמרץ, מחלקות סטריליות, ועוד
- **מנגנונים לטיפול מחוץ לבתי החולים** – שירותי ביהילה, אשפוז ביתי ורפואה מרוחק

שינויים משמעותיים בשוק העבודה והסביבה החברתית (אוטומציה, מודלי התקשרות גמישים, טלקומוניקציה, שירותים דיגיטליים) **דרשו מאנשים לעדכן ולהՃד את סל היכולות שלהם** (טור שימת דעת רב יותר על ישומי מחשב ועיבוד נתונים).

באופן טבעי, לשינויים הללו בצריכי השוק ובכיפיות של אנשים תהינה השפעות מוחותיות על מוסדות החינוך:

- **אוניברסיטאות ומכללות** – הרבה לפני המשבר מוסדות אלו נאבקו להתאמת תוכניות הלימודים ושיטות ההוראה שלהם לסביבה המשתנה. הסектор העסקי וצעררים רבים מחשבים יותר ויוטר ניסון "פרקטי" וכישורים מקצועיים על פני 4-3 שנים של לימודים תיאורתיים ותעודות פורמליות (המשמעות המשתלמתה המוצעת לבוגרים צעררים של 8200 מיד עם שחרורם מדגימות היבט מגמה זו). תהליך **שחיקת סטטוס האקדמיה** ימשך, וכך לאlez אוניברסיטאות לשנות את הצעת הערך המרכזית שלהם (טור שימת דעת רב יותר על תוכניות באוריינטציה עסקית, כישורים דיגיטליים ותעודות מקצועיות בגין לימודי קצרי טוווח).
- **בתי ספר יסודיים ועל יסודיים** – בעקבות **"ניסוי הענק"** בלמידה מקוונת שהתרחש במהלך פרק הזמן בו מוסדות הלימוד היו סגורים, בתים הספר ומערכות החינוך צפויים גם בשגורה לשלב בתוכניות הלימודים כלים וחומרים דיגיטליים (ובאופן ספציפי שילוב של מידה מרוחק ולמידה עצמית באמצעות פלטפורמות כנו' זום). המציאות החדש צפואה להביא לתופעה חדשה של **אי שוויון דיגיטלי בחינוך**, במסגרתו רמה סוציאקונומית תהווה גורם משמעותי באיכות החינוך של ילדים יקבלו. ילדים משפחות אמידות סיכוי טוב יותר ליהנות מסביבה ביתית שקטה, מחשב אישי תקין והורים בעלי ידע ויכולת תמיינה וחניכה – כולם גורמים מרכזיים הבאים לידי ביטוי במקרים של מידה מקוונת מרוחק.

תעסוקת אוכלוסיות מוחלשות

משבר הקורונה צפוי לנגרם למשך זמן عمוק, יתכן שהגadol ביותר מזה עשויים רבים רבים. הנוכחות הדלה של אוכלוסיות מוחלשות (חרדים, ערבים, בעלי מוגבלות, וכו') בתפקידים אקדמיים/ תפקידים הדרושים מiomנויות גבוהות (גברים חרדים משתמשים בממוצע 40% פחות מברים חילוניים) הופכת אותם **לפניעים וחשופים להשלכות השליליות של תקופות שפל כלכליות** (down-turns).

יתרה מכך, נזק ארוך טווח לאוכלוסיות מוחלשות צפוי להיגרם עקב הרחבת השימוש באוטומציה בתעשייה ובמשקי. **תפקידים בלתי מקצועיים רבים "עלמי"** (עובד תעשייה, אוחים, נהגים) **בשל מאציחן של חברות לפתח חסן עסקית** ובשל ההאצה הכלכלת של תהליכי הדיגיטציה.

למרות ההשפעות השליליות הללו, הזדמנויות צפויות בשני מבנים עיקריים:

- **התורפות מחסומים פיזיים לאינטגרציה**, לאחר והسبירה המשדרית ומסגרות התעסוקה תהפוכנה לגמישות יותר. שימוש רב יותר בכלים Videoconferencing ופתרונות לעבודה מהבית והפכו **מרחקים ניאוגרפיים** (קבוצות מיעוט שונות מתגוררות מחוץ לנושא דן) ומרחקים תרבותיים (הבדלים בין קבוצות ומצלקרים תפיסות גזעניות) לפחות מהותיים. שניהם מהווים כוון **מחסומים מוחותיים העומדים בפני חרדים וערבים**.
- **דרישה לתפקידים מקצועיים** כתוצאה **ממאמרי ממשלה** הצפויים להבטיח ייצור מקומי של מוצרים חיוניים (תרופות וכימיקלים, ציוד הגנה, ועוד). מאמרי הממשלה עשויים להתמקד **בסニアט פערים קיימים** בצד **ה"חיצע"** (כום ישנים כ-30,000 משרות פניות הדורשות הכשרה מקצועית – חמלאים, מומחי IT, ועוד) או בצד **ה"בקוש"**, על ידי תמרוץ חברות ישראליות "להחזיר הביתה" את שרשראות האספקה שלהן.

בזמן המגיפה, כאשר אנשים היו סגורים בbatisיהם והפעולות הכלכלית נעצרה, שיעור הפשעה צנחה. אין ספק כמובן כי שיעורי האלימות והניצול יחוורו לרמתם הקודמת עם התעוררות הכלכלית. עם זאת, בסותה הארוך צפויים שינויים משמעותיים בהתייחס למספר סוגים פגיעה שונים:

- **אלימות במשפחה** – בניית לירידה הכלכלית בשיעור האלימות במהלך המגיפה, מספר מקרי האלימות במשפחה **עליה באופן דרמטי**, על כל סוגיהם ובכל רחבי העולם (עליה של כ-20% בישראל) – במהלך המלחמה הראשונה של מיי בלבד נרצחו שלוש נשים בישראל על ידי בני זוגן. שהייתה אורך טווח בבית מובייל, במקרים מסוימים, לעלייה ברמת **המתיחות בבית** ולעתים לשיהיה כפואה של בני זוג/ילדים עם התקופן. בעובודה/למידה מהבית גם היא מותירה **פחות ערכיים אפקטיביים לפני לעוזה**.
- **אלימות מינית וונגה** – בהתאם לעלייה העקבית בפעולות מינית באינטרנט, כך גם נרשמת עליה במרקורי התעללות והתנהגות מינית בלתי הולמת. העובדה שפעולות אלו לרוב נמצאות " מתחת לדארא" דורשת כלים ואמצעים מיוחדים כדי להילחם בהן. קצב הנידול של סוג אלימות אלו צפוי להיות מואץ גם לאחר המשבר.
- **גענות ואפליה** – לאומיות וsolidarities מקומית גוברת צפויות להביא לעלייתן של **גנות שליליים כלפי מהגרים וקבוצות מיעוט** ("נטול על מערכת הבריאות", "מקור להזבוקות") ועשויות לנגרור עליה במספר האירועים בעלי אופי מפלגה/גזעני (תקיפה, אפליה במקום העבודה).
- **פרטיות וחירות הפורט** – חששות לגביי **ニצול יתר של ממשלה את הכוח שנייתן להן** לצורך שמירה על האינטרס הציבורי, תוך כדי פגיעה בחירות האזרחים, עלולים בקינה אחד עם השימוש הנורב בטכנולוגיות וכלי>Digitalים (זיהוי פנים מבוסס בינה מלאכותית, מעקב GPS/טלפון, זיהוי ביומטרי, ועוד). במהלך המשבר ממשלה הפעילה מערכות שלא ניתן היה להעלות על הדעת שתופעלנה לפניה מספר חדשניים (אפילו מדינות מערב אירופה משתמשות בנטווני סלולרי אישים בכך לנתר תנועת אזרחים). עם הרחבת השימוש בכל*י ניטור ומעקב*, גובר הסיכוי שஸודות יחרנו ממסגרת הסמכויות המחוקיקות שניתנה להן וחירות הפורט ירמסו, במיוחד אלו של מיעוטים.

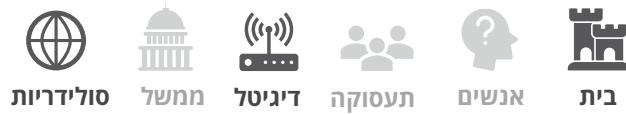

רוחות קבוצות בעלות צרכים מיוחדים

חוסר וידאות, חששות אודiot העתיד, דיגיטציה מהירה ובידוד חברתי גורמו **להתעצמות סיכון נפשיים** שונים (בדידות, דמיו עצמי שלילי, ועוד), שהינם נפוצים יותר בקרב אנשים בעלי **צרכים מיוחדים** (קשישים, אנשים הסובלים ממחלות נפש, מכורים, וכו').

בעתיד, כתוצאה מההתקנות ב בתים וערים נדלים ב יכולות הדיגיטליות של אנשים, הסיכון לדיכאון וביעות אחריות מתחום בריאות הנפש בקרב אנשים במצבה צפוי לעלות. כמו כן, **אבחון, ניטור וטיפול** הפקו מורכבים יותר.

נראה כי הסיכונים הללו ממשים ביוטר בקרב האוכלוסייה המבוגרת (גברים מעל גיל 75 מהווים 5% מכלל האוכל) – **ירוס הקורונה פגעה באוכלוסייה המבוגרת חזק** יותר מאשר כל קבוצת אוכלוסייה/גיל אחרת (שיעור תמותה של מעל 15% בקרב בני 80 ומעלה). מעבר להשלכות הנוגעות לתמותה, ההנחהה להישאר ב בתים וסיכון נרחבים אחרים השפיעו במידה רבה על הבריאות הנפשית של האוכלוסייה המבוגרת – רבים מהם כבר חוו בדידות ודיכאון טרם המשבר (שיעור מקרי ההתאבדות הרלוונטיים נמצא בעלייה מאז תחילת המילניום). סך הכל, בריאות הנפש צפואה להפוך לנושא משמעותי יותר ויותר בעתיד.

שירותי קהילה

בעiden שבו חיים של בני אדם צפויים להפוך יותר ויותר מנוכרים, עם שיעור הולך ונגבר של עבודה, חינוך, וועלויות פנאי המבוצעים מהבית, מול מסך, שירותים חברתיים (תנועות נוער, הרצאות, אירועים, תוכניות מנהיגות) ימשכו להווות מסגרת מרכזית (ובמקרים רבים, במיוחד **לחווית "פיזיות"**, במהלך אנסים יכולים לתרגל כישורים חברתיים, להשתתף בפעילות אקטיבית באוויר הפתוח ולספוג/להתחנן על ערכים מסורתיים ("Old School Values").

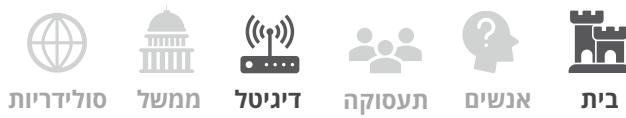
שירותים מסווג זה **כבר היום נוכנים לתוך החלל** שנפער כתוצאה מסגנון החיים המודרני. בשנים האחרונות נרשמה עלייה בדרישה להשתתפות בתנועות נוער, כאשר מספר החברים בהן יותר מהכפיף עצמו בעשור האחרון (והגיע ל-600K השנה). הרלוונטיות שלהם צוברת תאוצה בקרב קבוצות אוכלוסייה שונות (ערבים, רמה סוציאאקונומית גבוהה/נמוכה).

aicot_sabiba_sogiyot_binalomiot

התפקידים הלאומיים ומתחים בין מדינות הינם גורמים מזיקים לכל אינדיה חברתית הנוגעת לשיתוף פעולה בינלאומי, קידום השלום והתמודדות עם נושאים סביבתיים "גדולים" (כמו התchmodות גלובלית ויום פלסטיק ימי). לאור התמודדותן של מדינות עם ארגנים מורכבים מבית (כללות מקרטאות, חובות גדולים) והפיקתן ליותר ויותר מנוטקיות ("An Era of Self-Reliance", לדברי ראש ממשלה הודי נ.מודי), נושאים בינלאומיים צפויים להיחד הצידה ולפנות את מקום**ם בעיות מקומיות בעורות** כמו המלחמה בעוני, שדרוג מערכות הבריאות, ועוד.

בניגוד לכך, אנו עשויים לראות תמיכה מוגברת **בעיות סביבתיות מקומיות** (במיוחד זיהום אויר) לאור עליה במודעות לבראות וחשש גובר ממפגעים-סביבתיים פוטנציאליים ("סבבה בריאה גוררת חברה בראה").

אמנות ותרבות

מוסדות תרבות ואמנויות (מוזיאונים, תיאטרואות ואולמות קונצרטים) **ספגו מכחה קשה** במהלך המגפה, מאחר והם בנויים סביר חווית תרבותיות בסTING פיזי/ציבורי. במהלך הסגר נעשו **ניסיונות שונים של המוסדות** לשמר על רלוונטיות באמצעות סיורים וירטואליים, הרצאות, והקרנות (מוזיאון תל אביב, תיאטרון ירושלים).

עם זאת, הניסיונות הראשונים הללו **אינם מצליחים לשמר את האלמנטים ההופכים תרבות פיזית לעוצמתית ומגנטית** ולפיכך אינם מייצרים חוות "יהודית/בלתי" נשכחת עבור הצופים/שמעים ("אפקט הוואו" שבכפיה בצויר/בסל גדול מהרב, או האזנה לקונצרט לצד מאות אנשים אחרים).

מוסדות אמנות ותרבות ידרשו לחדש ולשדרג את הצעת הערך והמודל האופרטיבי שלהם בכך לשמר את הרלוונטיות שלהם בעולם המשתנה – או על ידי כך שיצילוחו **לשכנע אנשים לgom מהספה ושלם כסף טוב תמורת תוכן שקיים** (פחות 'על הניר') בראשת (לדוגמא, באמצעות תוכנות/ARIOUIS חדשים ומרתקים), או על ידי **אימוץ אמיתי ועמוק של מודל דיגיטלי חדש** (לדוגמא, באמצעות סיורים דיגיטליים המונעים על ידי טכנולוגיות מציאות מדומה מתקדמת).

ג. השפעות חברותיות על 'מקורות המימון'

אחד המאפיינים המתרדים ביותר של המשבר הנוכחי הינו **קצב ההאטה הכלכלית** – הצניחה הנדולה בהוצאות פרטיות ותאגידיים לא הותירה לעסקים קטנים ובינוניים (שלעיתים קרובות חיים על תזרים מזומנים שוטף ואין מחזיקים חסכנות) הרבה ברירות בלבד הלואות ומענקים ממשלתיים. ארגונים חברותיים סבלו גם הם, תוך שהם חוות **קיצוצים מידיים בהיקפי המימון המגוונים** ממקורות שונים:

- **חוויים ממשלתיים שלא מומש** – לאחר והגבלו גרמו לכך שחלק מהארגוני לא היו מסוגלים לקיים פעילותם ובכך למשוך את התחביבותיהם החזויות (עקב מחסור במتنדרים, רבים מהם פנסיונרים, וכן בשל האיסור על התקהלות).
 - **צנחה בהכנסות משירותים בתשלום** – בשל הפניה המשמעותית בבקשת לפעולות המיצרות הכנסות (קיים אירועים, השכרת שטחים, גביית דמי השתתפות).
 - **ירידה פוטנציאלית בתרומות פרטיות** – כתוצאה מביטול אירועי גישת תרומות, "מצב קיפאון" בקרבת תורמים זרים ומקומיים (אשר עדין "מעכלים" את הנפילה בערך נכסיהם) והפנית תרומות ליזמות מיוחדות למלחמה בكورونا מעבר למכשולים המיידים אותם חוות ארגונים היום, העתיד תומן בחובו שינויים עמוקים נוספים לסביבה המימונית.
- שלושה שינויים ארכיכו טווח, הנובעים מישש מגמות-העל הגלובליות:**

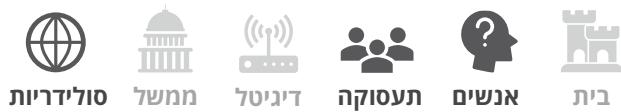

'הכנסה' ממשלתית

העליה הניכרת בחוב הציבורי (בשל חבילות תמריצים אדירות, גידול הוצאה על תשתיות חיוניות ומיתון عمוק) צפואה **לפוגע בנוכנות הממשלה לשמר חוות "בלתי חיוניות".**

חלק מהשירותים הנחוצים על ידי המגזר השלישי נתפסים לעיתים כבלתי חיוניים, לאחריהם נמצאים מחוץ למסגרת האחריות השירה והפורמלית של הממשלה.

כבר היום חלק מהחושים העתידיים בין הממשלה למלכ"רים נדחו או בוטלו. **50% (או כ-70 מיליארד ש"ח) מסך המימון החברתי בישראל ממקורו בהכנסה ממשלתית.**

תרומות מחו"ל

התוצאות הסולידיידיות ברמה הלאומית/**локומית** וධילות גוברת לטפל בבעיות מקומיות אקטניות (מערכות בריאות עומסות, שוק תעסוקה מעורער) **עשויות להפחית את שיעור התרומות הפילנתרופיות המועדות למעבר לנובל.**

המגמה רלוונטית במיוחד לארה"ב, בהינתן האווירה הבדלנית המוכתבת על ידי הממשלה הנוכחי. כבר כיום מופנים כטף תרומה אמריקאים לתמיכה בקהילות יהודיות שנפגעו קשות על ידי המגיפה.

תרומות מחו"ל מהוות כ-9% (13 מיליארד ש"ח) מסך המימון החברתי בישראל ו-65% מכלל הנתינה הפילנתרופית. תרומות מקהילות יהודיות בארץ"ב מהוות מעל 80% מסך התרומה המתקבלת מחו"ל.

תרומות ממשק-בית ישראליים

עם הציפייה שאנשים יהפכו ליותר **מחושבים כלכליים** (אל מול עתיד פחות וזרי יותר מאין), ניתן לצפות גם לירידה בהוצאות הנטפסות כבלתי חיוניות – ובאופן **ספציפי נתינה פילנתרופית**.

בטעות הקצר עד בינוני, המצב הכלכלי הרעוע צפוי לשחק תפקיד מכריע גם הוא, לאחר והירידה בהכנסה האישית משפיעה באופן ישיר על ירידת בהיקף הנתינה (בעקבות המשבר הכלכלי של 2008 חלה ירידת של 6% בשיעור התרומות).

תרומות מהציבור הישראלי מהוות כ-3% (4 מיליארד ש"ח) מסך המימון החברתי בישראל ו-20% מכלל הנתינה הפילנתרופית.

סיכום ביניים

מנמות-העל והכוחות שיעצבו את הסביבה החברתית בעידן של אחר משבר הקורונה יחוללו סדרה של שינויים ארוכי טווח, הן ב'תחומי הפעילות' החברתיים והן ב'מקורות המימון' החברתיים כמפורט להלן:

תחום פעילות	בריאות	חינוך	עסקאות אוכלוסיות מוחלשות	זכויות אדם	רווחת קבוצות בעליות צריכים מיוחדים	שירותי קהילה	איכות סביבה וסוגיות בינלאומיות	אמנות ותרבות	הכנסה ממשלתית	תרומות מחו"ל	תרומות משק-בית ישראלים
	השענה ממלכתית בתשתיות קרייטיות, ציוד ומוגנות טיפול מהוך לבתי החולים										
	חשופ שיוון דיגיטלי בבתי ספר והתדרדרות נוספת לפערם במוניות טכניות										
	אובדן שירותי המאਪויינות בעבודה פיזית, לצד התדרדרות מחסומים פיזיים לאינטגרציה ותוכנה ממלכתית רבה יותר בתפקידים מקצועיים										
	עליה בשיעורי האלים במשפטה והמעוננות, הפרות פוטנציאליות של חירות הפרט ועליה מתמדת של שעור הפגעה המונית בראשות										
	סיכום הנוגעים לבדידות ובידוד לצד מסכים לאבחן ויפויול										
	דרישה נורבת לתוכנונות נוער וקהילה במתירה לפיצות על מהדור בחוויות פיזיות										
	ירידה בתמיכת/תחווית דחיפות בהשוואה לשוגיות מקומית										
	אתנרים ממשמעותיים לשימור על רלוונטיות מוסדות הרבות לאור השפע הרוב של תוכן ושרותים מקומיים										
	ירידה בנוכנות הממשלה לקרים "בלתי חינויות"										
	הסתת כספי התרומה לטיפול בעוויות מקומיות										
	ירידה בהוצאות כלכליות מחושבת זהירה יותר לאור התנhalות כלכליות מוחזקות										

ד. שימושיות עבור שחקנים חברתיים

על אף שממשלה חדשה הוקמה לאחרונה בישראל, עם הקמתה אין ספק כי תתפוגג חלק מהאי-וודהיות אותם התמודדו עד כה שחקנים חברתיים, אין לצפות כי הדברים יחוزو לנצח נורמלי.

בהתנתק השינויים המשמעותיים בסביבה החברתית, על שחקנים חברתיים להבין כי עליהם להתאים את המיקוד האסטרטגי וצורת העבודה שלהם אל- מול תחומי הפעולות השונים וסביבת המימון (כלומר, 'מקורות המימון').

שירותי בריאות: הסתת פוקוס מbattery חולים/תשתיות

באופן מסורתי, שחקנים חברתיים (ותורמים גדולים באופן ספציפי) התמקדו במתן תמיכה הונית לבתי חולים להקמת שדרוג בניינים ורכישת ציוד – אפיק 'טבע' באקלים של השקעה ממשלתית דלה. עם זאת, לאור העובדה שהממשלה צפiosa להגדיל את מעורבותה בתחום ולהשקיע בתשתיות וציוד רפואי, על שחקנים חברתיים להעיר מחדש את הפוץיה בה הם מצויים.

שחקנים חברתיים נדרשים למנף את הגמישות והרוח היונית שלהם ולהוביל את השימוש במודלי בריאות חדשים (אשפוז בית/קהילה, רפואה מרוחק, רפואה פרואקטיבית)

הscalation: הבטחת רלוונטיות המוסדות השונים

כיום, המיקוד המרכזי של שחקנים חברתיים הינו בקידום 'מצוינות אקדמית טהור' בעיקר דרך השקעה במבנים ובמו"פ, תוך מעת השקעה בקשר האקדמי "עולם החיצון", ומעל לכל – בהוראת CISCOM טכניים מכוני-שוק המותאמים לשכבה דיגיטלית.

שחקנים חברתיים נדרשים ליצור מתוים חדשים להתמודדות עם הפער הנגד והולך בין האקדמיה לבין שוק העבודה, תוך קידום שוויון דיגיטלי בלמידה.

תעסוקת אוכלוסיות מוחלשות: סילילת הדרך להזמנויות חדשות

במקביל לאובדן הצפוי של מקומות עבודה בלתי מקצועיים כתוצאה מהתנגורות האוטומציה והמצוקה הכלכלית הצפואה, מתחווות הזדמנויות משמעותיות לשינוי מבני. בראש ובראשונה הסרת המחשומים הפיזיים העומדים בפני אינטגרציה, וכן עליה בביטחון לשרות מקצועיות.

שחקנים חברתיים נדרשים לקחת על עצמן תפקיד מוביל במימוש ההזמנויות הללו על ידי סילילת הדרך למודלי תעסוקה חדשים, הקשרות מקצועיות ותוכניות לשותפות ציבורית-פרטית.

זכויות אדם: חיזוק המאמצים להעלאת המודעות הציבורית

זכויות אדם (כמו גם שיתוף פעולה בין מדינות) הוא תחום פעילות הנשלט על ידי שחקנים חברותיים, בו לממשלה תפקיד משני.

העליה בשיעורי האפילה וההידרדרות הכללית של השיח הציבורי (פוליטיקה מוקטבת, "מות הפלורליزم", "פיאן ניוו", תרבות הדין העגומה ברשת) גוררים סיכונים מהותיים לחירות הפרט וזכויות מיוחדים.

יוטר מתמיד, על השחקנים החברתיים להעלות את המודעות ולנסגר על זכויות אלו ועל ערכיהם ליברליים במרחב הציבורי.

רווחת קבוצות בעליות צרכים מיוחדים: פיתוח והתרנסות במודלים חדשים

תחום המופיע באזון בין המגזר הציבורי והשלישי, ושיתופו פעולה חזקם בין הממשלה לבין שחקנים חברותיים.

העליה הצפואה בשיעור הבדיקות והסיכום הנוספים לבראיות הנפשית של אנשים בעלי צרכים מיוחדים, במקביל לקשיי גובר באבחון וטיפול באנשים בביטחוןם, ידרשו פיתוח ופרישה של מודלים ושירותים חדשים (תמייה פסיכולוגית מרוחק? "בית אבות דיגיטלי?").

שחקנים חברתיים נדרשים לקדם מודלים חדשים ומתקדמים בכך לאפשר פרישה של שירותים ממשלתיים חדשים ורלוונטיים.

שירותי קהילה: הגברת שיתוף הפעולה עם הרשות המקומית

הדרישה לתוכניות נוער וקהילה מדגישה את האחריות החברתית הנמצאת בידי הרשות המקומית.

היקף שיתוף הפעולה הקיים בין שחקנים חברתיים לבין הממשלה מואפיין בחוסר רציפות, ולפי הערכות רק 50% מהארגוני מקיימים שיתופי פעולה ברמה מהותית.

בכך ליעל את ניצול השירותים ולעוזד ימות חברתיות מקומית, **שחקנים חברתיים נדרשים להגבר את שיתוף הפעולה שלהם עם השלטון המקומי** על-מנת לאפשר יישום תוכניות חדשות וחיזוק תוכניות קיימות.

aicot-sabiba-sogiot-binolamimot-kiyom-modutot-zivonit-bisisit

היקף ההוצאה על נושאים סביבתיים ובינלאומיים תמיד היה מצומצם ביותר (רק 0.3% מסך כולל של 140 מיליארד המוקצים לימון מלכ"רין), שבו לפילנתרופים חלק משמעותי ממשמעותם בכל הנוגע לנושאים ביןלאומיים.

עם הירידה הצפואה בתמיכה ממשלתית (בשל מתן עדיפות לנושאים מקומיים דחופים יותר), **על שחקנים חברתיים לשמר את נוכחותם בתחום ולפעול לקיום רמה "מינימלית" של מודעות ציבורית.**

אמנות ותרבות: תמיכה במוסדות בעדכון הצעת ההערכ

מוסדות אמנות ותרבות **تلויים** במידה רבה בתמיכה ממשלתית ותרומות,

אשר יחד מהוות עד 60% מהכנסותיהם השנתיות.

בעiden שבו מוסדות אלו נאבקים לשמר על הרלוונטיות שלהם אל- מול השפע הגדל והולך של תוכן מקוון זמין,

גם מוקורות המימון שלהם תחת סכנה.

שחקנים חברתיים ידרשו לתמוך במוסדות בפיתוח הצעת ערך המותאמת לעולם דיגיטלי

ואשר הינה עצמאית מהמימון ממשלה.

אל מול הסביבה המימונית המשתנה: עידוד קונסולידציה

עם הירידה בזמיןויות המימון (תחזית שלילית לנבי כל שלושת מקורות המימון העיקריים – הכנסה ממשלתית,

תרומות מחו"ל, ותרומות משקי-בית ישראליים), **שחקנים חברתיים ידרשו להפוך למתחומם וייעילים יותר**

בניצול תקציבים. בפועל, שלושה מחלכים/כיוונים נדרשים:

- הנברת שיתופי הפעולה –**

יותר שיתוף פעולה בין שחקנים חברתיים שיפור את הקצתת המשאבים ויצור יתרונות לנודל בתחום פעילות

חוופפים. מדובר במונופים חיוניים לאור פרמננטציית המגזר: 50% מכל המלכ"רים הינם ארגונים קטנים

(בעלי תקציב הנמוך מ-5 מיליון ש"ח).

- מתן דגש לאינטגרציה באמצעות ארגוני נג –**

ארגוני נג מקלים על שיתופי פעולה ותומכים בהכוונה הנדרשת של פעילות

סביב צרכים חדשים/מעודכנים.

- העמקת הקשר עם ה"שטח" –**

בשונה מתרומות, היקף הנטינה הלא-כספית (התנדבות) צפוי לגדוֹל, הוזות לחיזוק הסולידריות והקשרים

הקהילתיים. באופן כללי, שימוש בכוח אדם "זול יותר" עשוי לאזן במידה מה את הירידה בתרומות.

סיכום

היקף ועומקם של השינויים ארכי היטווים הצפויים הסבבנה החברתית הישראלית מתוים **משמעותי** **konkretiyot** **überor Shakanim Chabratim** – הן במנחוי **'תחומי הפעילות'** החברתיים בהם הם פעילים, והן ביחס להיקף וזמןנותם של **'מקורות המימון'**.

שינויים חברתיים נדרשים **לשוק ישום של מספר מהלכים פוטנציאליים** כחלק מתהליך החשיבה וההערכתות לעידן שלאחר משבר הקורונה, כמוポート להלן:

בריאות	תעסוקה אוכלוסיות מוחלשות	זכויות אדם	רוחות קבוצות בעליות	שירותי קהילה	aicot Sabiba	אמנות ותרבות	הכנסה ממשלתית	תרומות מחו"ל	תרומות ממשקי-בית ישראלים	הנרטיבים
מינוף הנגישות והרחוק הזימתי על מנת להוביל את השימוש במודלי בריאות חדשים	יצירת מתוים חדשים להתמודדות עם הפער הנגד והולך בין האקדמיה לשוק העבודה, תוך קידום שוויון דיגיטלי במלידה	לקיחת תפקיד מוביל במימוש חזמןיות תעסוקה ולוננטיות על ידי סילילת הדרכ למודלים חדשים של עבודה, הCESS הCESS והנכונות לשותפות ציבורית-פרטית	העלאת המודעות לזכויות אדם וערבים ליברליים במרחב הציבורי	סלילת הדרכ למודלים חדשים ומתקדמיים בכדי לאפשר פריסת שירותים ממשלתיים לרוננטים	חויק שיתוף פעולה עם השלטון המקומי במטרה לאפשר ישום תכניות חדשות לנוער ולקהילה, ולהזקק תכניות קיימות	שמור הנוכחות בתחום וקיים רמה "מינימלית" של מודעות ציבורית	תמיכה במוסדות בפיתוח הצעת ערך המותאמת לעולם הדיגיטלי, שהינה עצמאית ממימון ממשלתי	יציל כספים באופן מתחכם וועל יותר	• הנברת שיתוף פעולה בין שחקנים חברתיים לטובות שיפור הקצאת המשאבים וליצירת יתרונות לגודל מתן דגש לאינטגרציה באמצעות ארגוני גג	• מינוף העלייה הצפואה בהיקף הנtinyה הלא-כספיות (התנדבות) במטרה לאזן במידת מה את הירידה בתהומות